

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra ROSKILDE-RIIM

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter", i Grundtvig, N. F. S.: *N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter*, Gyldendalske Boghandel, 1904-1909, s. 425.
Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-grundtvig02val-shoot-idm139691383108192/facsimile.pdf> (tilgået 06. maj 2024)

Anvendt udgave: N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter

Roskilde-Riim

pers Portrætter paa Væggen», saa raabte han overlydt: »Siddet vel, I Bisper alle! fra Paaladins til Balle«—og saa tiltaler han Biskoppen som »gamle Baltzers Søn«. Bisper tabte Bogen af Haand, Provsterne vaagnede alle, og dersom Hammond havde haft nogle Haar, saa havde de rejst sig af Skræk over hans stirrende Øjne. Det gik ud paa Aftenen og det var nær ved Midnat, da Grundtvig puttede sit Manuskript i Lommen, og vi skulde til at gaa i Halvskumring langs med Omgangen til den mørke Vindeltrappe, inden vi kunde naa Kirken, hvor Billederne i Maanelys bevægede sig som opvaagnede af Troldmanden Grundtvig. Den forunderlige Næst, hvormed Provsterne trængte sig forbi hverandre, tydede virkelig paa nogen Hjerteklappen, saa jeg og Grundtvig gik allerbagest, og jeg kunde ikke høre mig for at hviske til ham: »De gode Prælater har De gjort bange, og de tænker: den som kommer allersidst, skal i den sorte Gryde«. Grundtvig skoggerlo, og vi gik hjem til Sengs«. —

En anden Scene, der knytter sig til Oplæsning af Roskilde-Riim, har Grundtvig selv fortalt i Roskilde Saga. Det var, da han i Adventstiden 1812 hjemme i Udby Præstegaard læste nogle Stykker af sit Digt højt for sin døende Fader og irøstede ham saaledes med de kære Minder fra hans Ungdomstid i Roskilde Skole og de opbyggelige Vers om Stjernen, der skinner over de Kristnes Grave, at Oldingen i høj Begejstring gav ham sin Veisignelse med de Ord: »Saa skal Herren treste dig i din sidste Time, som du har trøstet mig; thi du sang Israels Gud Salmer!«

Det Haandskrift, hvoraf Grundtvig læste sit Digt højt i Roskilde og Udby, findes endnu. Han sendte det ogsaa til sin Broder Otto i Torkildstrup, der kun med Møje stavede sig igennem deis Kræftløser, men som var meget glad ved, hvad der deri var skrevet om hans Fader og Farfader. Naar man sammenligner dette Haandskrift med den trykte Udgave, hvis Tilegnelsesdigt er dateret Juleaften 1813, og som udkom i Februar 1814, da viser det sig, at Forf. i det forløbne Aar har omarbejdet og udvidet sit Værk meget. Tidsforholdene havde ogsaa ændret sig overordentlig, og dette satte især sit Præg paa det Tilegnelsesdigt, som Grundtvig skrev til Kong Frederik den Sjette foran Roskilde-Riim. Napoleon havde lidt sit store Nederlag i Rusland og havde maattet vige Marken i Tyskland for sine allierede Fjender. Disses vældige Overmagt truede Danmarks Grænse, og Faren for, at Kongen skulde miste Norge, var overhængende. For Grundtvig maatte disse Udsigter tykkes dobbelt skæbnesvangre, fordi han paa den Tid higede stærkt efter selv at vinde Ansættelse ved det nye Universitet i Kristiania, hvorom mange spredte Udtalelser i Roskilde-Riim bl. a. bærer Vidne. I den Stemning, som herved fremkaldtes hos ham, skrev han det mærkelige Digt til Kongen, hvis Varsler just ikke samstemmer med de paafølgende historiske Tildragelser.

Grundtvig havde selv en Følelse af, at det vilde være vanskeligt